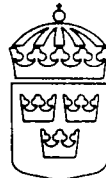

Riksdagens protokoll

1989/90:5

Måndagen den 9 oktober

Kl. 12.00–12.02

Protokoll
1989/90:5

1 § Förändring av antalet suppleanter i vissa utskott

Från valberedningen förelåg förslag

dels på begäran av miljöpartiet de gröna att antalet suppleanter i arbetsmarknadsutskottet skulle utökas från 23 till 24,

dels på begäran av folkpartiet att antalet suppleanter i bostadsutskottet skulle utökas från 22 till 23,

dels på begäran av folkpartiet att en extra suppleantplats i utbildningsutskottet, som tidigare tilldelats partiet, nu skulle dras in.

Kammaren biföll dessa framställningar.

2 § Val av ytterligare suppleant i arbetsmarknadsutskottet och bostadsutskottet

Företogs val av en suppleant i arbetsmarknadsutskottet och en suppleant i bostadsutskottet.

Enligt ett enhälligt förslag i ett från valberedningen avlämnat protokollsutdrag utsågs till

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Lars Norberg (mp)

suppleant i bostadsutskottet

Karl-Göran Biörsmark (fp)

3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet

Talmannen meddelade att miljöpartiet de gröna på grund av uppkommen vakans anmält Krister Skånberg som suppleant i utrikesutskottet.

Talmannen förklarade vald till

4 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Motionerna
1989/90:Bo1–Bo31 till bostadsutskottet
1989/90:Sf1–Sf4 till socialförsäkringsutskottet

5 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 5 oktober

1989/90:17 av *Hans Göran Franck* (s) till utrikesministern om den politiska utvecklingen i Chile:

Den 14 december i år skall chilensarna åter gå till valurnorna för att välja president och parlament. Hela oppositionen står inför valet samlad mot Pinochet. Kristdemokraternas ledare Patricio Alvin är oppositionens kandidat.

Pinochet hävdar att han skall sitta kvar som armechef efter det att en civil regering har tagit över. Enligt Pinochet måste en framtida civil regering också finna sig i en framträdande roll för de väpnade styrkorna. Pinochet säger också att vinnarna i valet i december måste tillgodose hans krav innan en ny regering kan tillträda. Utgången i valet kommer att få stor betydelse för hur dessa frågor kommer att lösas. Det återstår sålunda flera steg innan man kan betrakta Chile som en verklig demokrati. Konstitutionen måste ändras av det parlament som väljs i december.

Amnesty International konstaterar 1988 att politiska arresteringar fortsätter. Politiska regeringsmotståndare har utsatts för kortvariga frihetsberövanden. Två fackliga ledare har förvisats utan rättegång till avlägsna landsändar inom Chile. Juridiska oegentligheter i rättegångar har förekommit mot politiskt arresterade. Hemliga grupper med anknytning till säkerhetspolisen har utfört trakasserier mot regeringsmotståndare. Antalet politiska fångar uppgår nu till ca 450.

Ca 2 000 tillfångatagna personer har försvunnit i Chile under juntans tid. Deras öde är mycket ovisst. Någon objektiv och grundlig undersökning har inte gjorts för att skapa ökad klarhet om deras öden.

I en Amnestyrapport från maj 1989 anges att i februari 1989 dömde en militärdomstol två arresterade till döden, nämligen Juan Diaz Olea och Cristian Vargass Barrahona.

Efter kuppen flydde många chilensare och blev politiska flyktingar utomlands. Den lag som förhindrade dem att återvända togs bort 1988. Med något

undantag lever chilensare inte längre i påtvingad exil, men nuvarande konstitution tillåter presidenten att upphäva deras rätt att leva i sitt eget land.

Återvändandet innebär för många chilensare att man lämnar en trygghet och social välfärd för att försöka anpassa sig till ett samhälle som ofta har genomgått stora förändringar. Då det gäller förberedelse och stöd inför återvändandet görs otillräckliga insatser, vilket i hög grad försvårar det frivilliga återvändandet till hemlandet.

FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter undertecknades av Chile samtidigt med att den antogs av generalförsamlingen den 16 december 1960. Chile har dock inte erkänt den enskildes rätt att klaga till kommittén beträffande brott mot konventionen.

Vid en internationell solidaritetskonferens som hölls nyligen i det finska riksdagshuset med talman Kalevi Sorsa som inledningstalare framfördes en rad krav för att medverka till en demokratisk utveckling i Chile:

De mänskliga rättigheterna och den grundläggande rätten till frihet för det chilenska folket måste respekteras fullt ut. Alla relevanta internationella konventioner och protokoll måste ratificeras och träda i kraft.

Det måste finnas garantier för verkligt demokratiska val. Politiskt och moraliskt stöd måste ges till de demokratiska krafterna i Chile. För att säkerställa att valen blir fria och rättvisa bör internationella observatörer utses, främst för att kontrollera och bevaka röstsammanräkningen.

Det fordras effektiva garantier för att press- och organisationsfriheten säkras. Fackliga fri- och rättigheter måste respekteras. Ökat internationellt fackligt stöd bör ges till en fri och självständig facklig rörelse i Chile.

Andra viktiga krav är:

- Upphävande av alla dödsdomar.
- Stopp för politiska arresteringar och rättegångar.
- Frigivning av de politiska fångarna.
- Det behövs ökad internationell hjälp till diktaturens offer.
- Det är angeläget att alla brott mot de mänskliga rättigheterna, särskilt mord, försvinnanden och tortyr som har begåtts under gångna 16 år undersöks och rättvisa skipas i ett fristående domstolsväsen. 1978 års amnestilag avseende dem som har utfört brott mot de mänskliga rättigheterna måste upphävas.
- Det är viktigt att framhålla att alla politiska flyktingar skall vara berättigade att frivilligt återvända till hemlandet utan att frukta för repressalier. Förbättrad internationell hjälp bör ges till flyktingar för att de skall kunna återvända frivilligt.
- Det internationella samfundet måste vara berett att snabbt ge Chile ekonomiskt stöd sedan en demokratisk regering utsetts, för att främja en demokrati och förebygga de ekonomiska svårigheter som har följt diktaturens sammanbrott i vissa andra latinamerikanska länder.
- Det bör ske ett aktivt politiskt, ekonomiskt och kulturellt samarbete och utbyte mellan ett demokratiskt Chile och demokratiska nationer i världen.

På grund av det anförda får jag ställa följande frågor till utrikesminister Sten Andersson:

1. Hur bedömer utrikesministern utvecklingen i Chile?
2. Vilka åtgärder vill regeringen vidta för att stödja och säkra en demokratisk utveckling i Chile?

1989/90:18 av Elving Andersson (c) till miljö- och energiministern om föreningarna i svensk/norska gränsvatten:

Den aktuella miljösituationen i hela Nordsjön och framför allt i Skagerrak är mycket allvarlig. Döda havsbottnar, giftiga algbloomingar, övergödning och syrebrist är exempel på detta.

Föreningarna kommer från många olika håll. De förs med vatten i älvar och havsströmmar och genom luft av vind och regn. Det är bl.a. industriavfall med tungmetaller, kemikalier och organiskt material, radioaktiva utsläpp, oljespill och dumpning från fartyg och havsbaserad oljeutvinning, kväveläckage från avlopp och jordbruk och föreningar från biltrafiken.

Särskilt är kustvatten utanför norra Bohuslän hårt utsatta. Enligt Norsk Institutt for vannforskning, NIVA, är ett ca 30 kvadratkilometer stort område av havet starkt förorenat. Här är det i första hand utsläpp från norsk sida som svarar för miljöförstöringen.

Bl.a. sker stora utsläpp i Idefjorden från Saugbruksforeningen i Halden. Norges längsta och mest vattenförande älv, Glomma, mynnar ut i området. Glomma kan liknas vid en jättelik kloak.

I augusti 1986 gjordes ett stort utspel av Birgitta Dahl och hennes socialdemokratiska norska kollega, miljövernminister Sissel Rønbeck. Vid detta propagandajippo utlovades bl.a. från den norska miljöministerns sida att Saugbruksforeningens utsläpp skulle upphöra senast 1990.

Enligt tidningen Halden Arbeiderblad lovade Sissel Rønbeck sin svenska kollega att fjordområdet utanför Halden skulle kunna användas för bad och friluftsliv 1990.

Besvikelsen i Bohuslän blev därför stor när den socialdemokratiska regeringen i Norge i somras meddelade att det inte blir någon rening av Idefjorden förrän 1993. Man ämnar, från norsk sida, att under ytterligare ett antal år förorena de svenska vattnen. Vad som är än mer förvånande är att Birgitta Dahl inte kritiserat detta löftesbrott utan tvärtom förklarat sig nöjd med sina norska partikamraters agerande i denna fråga.

Jag vill med anledning av detta fråga miljö- och energiminister Birgitta Dahl:

1. Vilka konkreta överenskommelser fanns 1986 mellan de svenska och norska regeringarna om miljöåtgärder i de svensk/norska gränsvattnen?
2. Vilka konkreta löften har den svenska regeringen nu fått från den norska regeringen om att föreningarna skall upphöra 1993, och vilka realiteter, t.ex. i form av avtal mellan den norska regeringen och Saugbruksforeningen, baseras dessa löften på?

1989/90:19 av *Krister Skånberg* (mp) till miljö- och energiministern om el-energiförsörjningen:

Under den senaste tiden har vissa företrädare för fackföreningar och näringsliv offentligt påstått att riksdagen fattar oförenliga beslut om Sveriges energiförsörjning.

Flera företrädare för regeringen har svarat och sagt att dessa beslut går att genomföra. Många i vårt land är nog osäkra på vem som har rätt och de blir förvirrade av de motstridiga uppgifterna.

Jag vill därför fråga statsrådet vad hon tänker göra för att visa en bred majoritet av svenska folket att regeringens hållning är trovärdig och för att underlätta genomförandet av de fyra riksdagsbesluten samt om statsrådet anser att dessa beslut räcker eller om t.ex. koldioxidutsläppen måste minskas och när detta i så fall bör beslutas och genomföras.

Jag är också tacksam för svar på följande delfrågor:

1. På vilka sätt och inom vilka områden planerar regeringen att satsa på forskning, utveckling och stöd till demonstrationsanläggningar för miljövänligt resursbevarande och uthållig energigenerering och användning? Kommer dessa planerade satsningar att skilja sig från vad som satsats hittills, i inriktning och/eller omfattning?
2. På vilka sätt kommer regeringen att medverka till att informera olika grupper av beslutsfattare och aktörer som genererar och förbrukar energi om hur energiförsörjningen skall tryggas inom de av riksdagen beslutade ramarna, resp. de eventuella nya utsläppsramar som statsrådet anser nödvändiga av miljöskäl?
3. Anser statsrådet att de nuvarande marknadsförutsättningarna för miljövänlig energihushållning är lämpliga eller att det är önskvärt eller nödvändigt att med hjälp av normer, skatter, avgifter, subventioner eller bidrag påverka dem som genererar och förbrukar energi att ändra sitt beteende? Vilka åtgärder vill statsrådet att riksdag och regering fattar beslut om?

1989/90:20 av *Ingbritt Irhammar* (c) till justitieministern om intensifierad narkotikabekämpning:

I vårt land har narkotikamissbruket under senare år tillåtit att breda ut sig på ett oacceptabelt sätt. Ungdomar och grupper som traditionellt inte tidigare brukat knark har på grund av den ökade tillgången och därmed ökade lättillgängligheten hamnat i missbruksträsket.

Brottslighet, prostitution och familjetragedier följer i spåren av narkotikan. Kampen mot narkotikan måste intensifieras så att det antal människor som får sina liv förstörda genom knarkets destruktiva kraft kan reduceras.

Anledningarna till den förvärrade narkotikasituationen är flera. I produktionsländerna har stora skördar av bl.a. opium och kokain lett till att knarket översvämmat den internationella marknaden och därmed även Sverige. I Thailand har den alternativa odlingen, som bl.a. Sverige ger bidrag till, visat sig ge goda resultat. Det är därför viktigt att vårt stöd till produktionslän-

derna fortsätter och utökas. Ett visst stöd lämnas numera också till Laos. Den svåra kampen mot kokainet i Colombia har fått internationellt stöd från bl.a. USA. Var finns de svenska insatserna?

Bristen på tillräckliga tullresurser vid de svenska gränserna har lett till en ökad smuggling. Ett förstärkt gränsskydd mot narkotika är ett viktigt led i kampen mot knarket. Tullen måste få ökade resurser för att effektivt kunna hindra knarket från att komma in i landet.

Dagens polisbrist är ett av de största hoten när det gäller kampen mot narkotikamissbruket inom landets gränser. Med fler poliser ökas möjligheten att lösa problemen i och med att polisen själv kan göra prioriteringar inom området. Polisens arbete framför allt i olika gatulangningsgrupper är ytterst betydelsefullt. Det arbete man bedriver i dessa grupper går ut på att störa narkotikahandeln på gatulangningsnivån, dvs. man riktar in sig på att hindra knarket från att komma till konsumenten. Detta arbete är ytterst angeläget eftersom man härigenom hindrar nyfikna ungdomar från att alls komma i kontakt med narkotikan.

I detta avseende finns det anledning att peka på en annan viktig metod att stoppa knarkhandeln. Det gäller samhällets möjlighet till beslagtagnad och förverkande av knarkhandlaren vinst och övriga relevanta ägodelar. Sådana åtgärder skulle vara kännbara för knarkhandlaren, verka preventivt och därmed fylla sitt syfte. Justitiekommitténs ledamöter fick på sin studieresa i höst information om att sådan lagstiftning införts bl.a. i Hong Kong och England. Möjligheten att genomföra dessa åtgärder nämndes också i statsministerns regeringsförklaring. Det är viktigt att påskynda arbetet på detta område.

Centerns restriktiva inställning till innehav av narkotika kommer tyvärr inte till uttryck i tillämpningen av narkotikastrafflagstiftningen och tolkningen av densamma. Enligt information från gatulangningsgruppen i Stockholm har toleransnivån för ringa narkotikabrott tillåtit höjas allt för högt de senaste tre åren. Samhället har därmed givit felaktiga signaler som direkt kan kopplas till ökat bruk. Sedan 1986 har gränserna för ringa innehav av narkotika, t.ex. amfetamin och hasch, höjts dubbelt och flerdubbelt. Små innehavsmängder av dessa preparat behandlas som ringa narkotikabrott och leder oftast endast till böter på 400 kr. En summa som brottslingen sällan kan betala. En översyn av tillämpningen av begreppet "bruk av narkotika" i narkotikastrafflagen är önskvärd framför allt i de ringa fallen.

Ett annat exempel på förändringar i lagtext som är nödvändiga att göra framgår av centerns reservation i tidigare riksdagsbehandling. Vi anser att straffskalan för eget bruk av narkotika bör sammanfalla med den för innehav. För innehav och bruk av narkotika döms till fängelse om gärningen skett uppsåtligt. Är brottet ringa och bestod gärningen endast i eget bruk av narkotika döms till böter. Påföljderna bör enligt centerns åsikt överensstämma i dessa båda avseenden för att underlätta för polisen att ingripa på ett aktivt sätt.

Vården av missbrukare måste ses över och göras mer human och effektiv. Såväl öppenvården som institutionsvården kräver därför ytterligare resurser. Vården av de tyngsta missbrukarna och vården av kvinnliga missbrukare måste uppmärksammas särskilt. De s.k. § 12-hemmen för unga missbrukare

bör ges större resurser. Om en missbrukare någonsin skall bli fri från sitt narkotikaberoende krävs motivation till detta. Kriminalvården har en stor uppgift i att kunna erbjuda en vårdform som möjliggör denna motivation både före och efter frigivningen.

45 % av de intagna på fängelserna är regelbundet missbrukare av narkotika. Därtill kommer ytterligare 20 % som missbrukar alkohol, amfetamin och annat, s.k. blandmissbrukare. På de anstalter som tar emot klientel från de större städerna har vi 93–94 % som är tunga missbrukare av narkotika. Narkotika förekommer på fängelserna i oacceptabelt hög utsträckning. Det förhållande att fängelserna inte kunnat hållas narkotikafria har bidragit till fortsatt missbruk i fängelserna. Dessutom har det framkommit att interner som tidigare inte varit missbrukare blivit knarkberoende under fängelsetiden p.g.a. tillgången på knark.

I regeringsförklaringen togs delar av narkotikaproblematiken upp. I min interpellation belyser jag områden som kräver snabba åtgärder.

Mot bakgrund av det jag tidigare anfört vill jag därför till justitieministern ställa följande frågor:

1. Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att bistå länder som är särskilt drabbade av narkotikan?
2. Är regeringen beredd att ge tullen och polisen de förstärkningar som behövs för att möta knarket?
3. Beslagtagande- och förverkandemöjligheterna bör ges ökat utrymme. När kommer regeringen att föreslå lagändringar på detta område? Hur kommer dessa lagändringar att vara utformade?
4. Är regeringen beredd att föreslå några ändringar i narkotikastrafflagstiftningen för att förhindra ytterligare spridning av knarket?
5. Vilka förbättringar i vården av knarkmissbrukare ämnar regeringen vidta?
6. På vilket sätt vill regeringen komma till rätta med knarket på fängelserna?

6 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 5 oktober

1989/90:46 av *Jan Hyttring* (c) till statsrådet Margot Wallström om förenklat förfarande för viss typ av lotterier:

Ett lotteri som en organisation vill sälja i mer än ett län (t.ex. i Småland, Skåne eller Göteborgsregionen), men ändock inte i hela riket, prövas av lotterinämdnen, enligt den ordning som gäller för rikslotterier. Detta innebär att besluts- och kontrollordningen blir onödigt omfattande.

Jag vill med anledning av detta ställa följande fråga till statsrådet:

Är statsrådet beredd att medverka till att ett förenklat prövningsförfarande införs för denna typ av lotterier?

1989/90:47 av *Lennart Brunander* (c) till försvarsministern om rätt till tjänstledighet för tjänstgöring i frivilligorganisationerna inom totalförsvaret:

Frivilligorganisationerna utgör en omistlig del av vårt totalförsvaret. Om det skall fungera bra måste även de frivilliga kunna genomföra utbildning och repetitionsövningar, t.ex. KFÖ, på ett planerat sätt. De frivilligas utbildning samt avtalsenliga tjänsteutövning försvåras ibland genom att arbetsgivaren vägrar godkänna tjänstledighet för de aktiva i organisationerna. Jag vill mot denna bakgrund fråga försvarsministern:

Är regeringen beredd att vidta åtgärder för att garantera tjänstledighet för genomförande av utbildning och avtalsenlig tjänstgöring för de aktiva i frivilligorganisationerna?

1989/90:48 av *Lennart Brunander* (c) till jordbruksministern om importen av fodersäd:

Den svenska jordbrukspolitiken diskuteras för närvarande. En av de frågor som är aktuella är på vilket sätt jordbruksnäringen i Sverige skall skyddas mot import av varor till dumpade priser. En annan viktig fråga är hur konsumenten skall garanteras livsmedel som inte innehåller skadliga ämnen. Just nu pågår en import av foderspannmål – rågvetete – på ett sätt som strider mot båda dessa principer.

Alla länder i Europa har ett skydd för det egna jordbruket mot import av det här slaget, inkl. rågvetete. Även Sverige har regler och avgifter för import av fodersäd, dock inte för det nu aktuella rågvetetet. Detta kommer att få allvarliga konsekvenser för den svenska jordbruksnäringen.

Jag anhåller att få ställa följande fråga till jordbruksministern:

När kommer regeringen att vidta nödvändiga åtgärder mot den här beskrivna importen av fodersäd (rågvetete)?

1989/90:49 av *Lennart Brunander* (c) till miljö- och energiministern om tidpunkten för en proposition om avfallshantering:

Det växande avfallsberget är ett tydligt tecken på misshushållning med resurser. Samhället måste kräva att producenterna i högre grad tar ansvar för det avfall som är resultatet av såväl produktionen som av produkten. Det gäller inte minst på förpackningsområdet.

Regeringen har fortfarande inte lagt fram något förslag till resurshushållning som minimerar avfallsmängderna och det miljöfarliga avfallet. En proposition på avfallsområdet har länge varit väntad, men har ännu inte lagts på riksdagens bord.

Med anledning av detta vill jag fråga miljö- och energiministern:

När avser regeringen lägga fram en avfallsproposition?

1989/90:50 av *Marianne Andersson* (c) till socialministern om ett produkt- och biverkningsregister för dentala material:

I debatten om amalgamets skadeverkningar finns en rad frågor som väntar på sin lösning. Frågorna rör bl.a. oklarheter beträffande innehållet i tandlag-

ningsmaterialen och de eventuella risker som kan vara förknippade med detta.

Frågan om ett produktregister som beskriver innehållet och om ett biverkningsregister för dentala material har diskuterats länge. Socialstyrelsen har i sin rapport från 1986 påpekat behovet av ett sådant register. Ännu har inget hänt.

När avser regeringen att lägga fram förslag om produkt- och biverkningsregister för dentala material?

1989/90:51 av *Stig Bertilsson* (m) till utrikesministern om åtgärder för att i Sovjetunionen underlätta handläggningen av viseringsansökningar för besök i Sverige:

I Sovjetunionen har under 1989 inträtt en för medborgarna väsentligt ökad möjlighet att erhålla pass och därmed tillfälle att företa resa ut ur landet. Som en följd därav har antalet visumansökningar för besök i Sverige under året ökat på ett dramatiskt sätt. Ökningen av viseringsansökningar har, trots att genomströmningen av antalet prövade ansökningar är mycket hög, lett till att mycket långa köer uppstått.

Den helt förändrade situationen har synbarligen inte från svensk utrikesförvaltningens sida resulterat i åtgärder som leder fram till att den ökande tillströmningen kan klaras på ett acceptabelt sätt. Som en följd därav har missnöjesyttringar redan förekommit i form av en inlämnad petition samt åtminstone en plakatdemonstration. Sverige planerar att inrätta konsulära replipunkter i Riga och Tallinn. Med tanke på att en stor del av ökningen av visumansökningar i Leningrad kommer just från de baltiska republikerna, så är detta på sikt välgörande.

Vilka åtgärder är utrikesministern med anledning av det uppkomna läget beredd att vidtaga för att situationen för de visumsökande samt för ambassaden och generalkonsulatet löses på ett tillfredställande sätt?

1989/90:52 av *Rune Thorén* (c) till kommunikationsministern om upphandlingen av s.k. olönsam järnvägstrafik:

Enligt ett pressmeddelande från transportrådet har ett preliminärt avtal träffats mellan staten och SJ om upphandling av s.k. olönsam trafik för tiden juni 1990 – maj 1991. Konsekvenserna av avtalet kan ännu ej överblickas, men det torde stå helt klart att detsamma leder till minskad tågtrafik på följande sträckor: Göteborg–Borås, Falköping–Nässjö, Uddevalla–Herrljunga–Borås, Charlottenberg–Kristinehamn, Mora–Borlänge, Umeå–Vännäs, Örebro–Mjölby, Västerås–Katrineholm–Mjölby. För Blekingebanan (Karlskrona–Kristianstad) har ingen upphandling alls förekommit. Enligt samma pressmeddelande skulle någon form av statlig ram föreligga. Upphandlingen uppgår till 668 milj. kr.

Med anledning av de försämringar för tågtrafiken som det nu preliminärt träffade avtalet kommer att innebära, vill jag fråga om kommunikationsministern ämnar vida åtgärder till förändringar i avtalet så att försämringar i tågtrafiken ej kommer att uppstå.

1989/90:53 av *Martin Olsson* (c) till jordbruksministern om viss ändring i djurskyddslagen:

En man som dömts till tre månaders fängelse för djurplågeri fick enligt en kammarrättsdom tillbaka sina misshandlade och en tid omhändertagna hundar. I fråga till jordbruksministern i våras ifrågasatte jag mot bakgrund av denna dom om tillräcklig överensstämmelse föreligger mellan å ena sidan den nya djurskyddslagen och å andra sidan bedömningen av graden av djurplågeri och påföljd på grund härav samt rätten för den dömda att få inneha djur, och då speciellt de djur eller djurslag som utsatts misshandeln.

I sitt svar utlovade jordbruksministern att regeringen skulle överväga skärpningar av lagen ifall praxis utvecklas i en riktning som inte överensstämmer med intentionerna i den nya djurskyddslagen.

Mot bakgrund av att regeringsrätten den 13 juni i år vägrat prövningstillstånd av nämnda kammarrättsdom, vilken härigenom kan komma att påverka praxis, vill jag fråga jordbruksministern:

Vilka åtgärder överväger jordbruksministern i syfte att begränsa rätten för den som dömts för djurplågeri att senare åter ha djur, och då speciellt de djur eller djurslag som utsatts för misshandeln?

1989/90:54 av *Lola Björkquist* (fp) till kommunikationsministern om reglerna för utbyte av utländskt körkort mot svenskt:

Utbyte av utländska körkort mot svenska är ett stort problem för länsstyrelserna och statens kriminaltekniska laboratorium (SKL). Det är svårt att avgöra äktheten, och i många fall är körkortsutbildningen bristfällig eller obefintlig. Trafiksäkerhetsverket (TSV) har, med anledning av detta, under åtskilliga år fått mottaga varningar och klagomål från UD, Interpol, länsstyrelserna och SKL. Resurserna kunde i stället läggas på uppkörningar.

Som svar på en motion i ärendet i våras hänvisade trafikskottet och riksdagen till en översyn med förslag till åtgärder som snart skulle vara klar på TSV. Därefter har diskussion förts i massmedia under sommaren, och tecken tyder på att frågan är långt ifrån en lösning.

Därför vill jag fråga kommunikationsministern:

Vilka åtgärder tänker statsrådet vidta för att en snabb förbättring av regler och praxis för utbyte av utländska körkort mot svenska skall komma till stånd?

1989/90:55 av *Per Gahrton* (mp) till statsministern om verksamheten i rådet för Europafrågor:

Statsministern är ordförande för det hemliga rådet för Europafrågor. I ett interpellationssvar den 23 mars slog statsministern fast att rådet "är knutet till regeringskansliet".

Riksdagen uttalade i juni i år (UU19), i samband med att EFTA-delegationen utvidgades till att omfatta företrädare för samtliga riksdagspartier, att man utgår ifrån "att regeringen ger den på detta sätt utvidgade EFTA-delegationen tillgång till allt relevant material så att den hålls fortlöpande och

regelbundet informerad om utvecklingen av de svenska kontakterna med EG”.

Mot denna bakgrund har jag i EFTA-delegationen begärt att delegationen skall få ta del av protokollen inom rådet för Europafrågor. På detta har svar influerat från regeringskansliet där det heter att ”protokoll över rådets sammanträden inte ansetts behövliga”.

Jag vill fråga statsministern:

Anser statsministern att det är formellt korrekt och i enlighet med god praxis att genom att underlåta protokollföring i rådet för Europafrågor omöjliggöra sådan demokratisk insyn för EFTA-delegationens ledamöter i rådets verksamhet som riksdagen begärt?

1989/90:56 av *Per Gahrton* (mp) till statsministern om Sveriges anpassning till EG:

I årets regeringsförklaring omnämns den svenska målsättningen i pågående EG-anpassning beträffande miljö, sysselsättning och social trygghet på följande sätt: ”Regeringen kommer i detta arbete att lägga stor vikt vid de höga krav som vi i Sverige ställer på miljö, full sysselsättning och social trygghet.” Men i ett interpellationssvar den 23 mars uttalade statsministern följande: ”Social nedrustning, en försämrade yttre miljö eller arbetsmiljö, ett sämre konsumentskydd, en urholkad arbetsrätt eller eftergifter på jämställdhetsområdet är pris som vi inte är beredda att betala i förhandlingarna.”

Försvagningen och urvattningen från interpellationssvaret i mars till regeringsförklaringen i oktober är uppenbar. Jag vill därför fråga statsministern:

Varför har regeringens kategoriska löften i mars att inte betala för EG-anpassningen med några försämringar av social trygghet, miljöskydd, arbetsmiljö, konsumentskydd och arbetsrätt, i regeringsförklaringen den 3 oktober ersatts av vaga och icke förpliktande formuleringar om att ”lägga stor vikt” vid svenska krav?

den 6 oktober

1989/90:57 av *Ragnhild Pohanka* (mp) till statsrådet Maj-Lis Lööv om asylsökande flyktingars rätt till arbete, m. m.:

När är arbetsmarknadsdepartementet, invandrarverket och invandrarministeren beredda att ändra sin inställning, då det gäller asylsökande flyktingars rätt och möjlighet till arbete medan de väntar på asyl?

När är det tid för flyktingars rätt och möjligheter att få arbeta halvtid och läsa svenska på halvtid när kommunplaceringen blivit realitet?

När är det dags för invandrarungdomar att få ta bostadslån som andra svenska ungdomar och få börja betala av på ett gärna räntefritt lån, då de fått arbete?

1989/90:58 av *Ragnhild Pohanka* (mp) till statsrådet Maj-Lis Lööv om invandras brottslighet:

Senaste tiden har det då och då dykt upp artiklar i tidningar med eller utan fakta och siffror om invandras brottslighet, däremot ingenting om hur ofta de själva utsätts för brott.

Detta minskar inte den invandrarfientlighet som har en viss utbredning i Sverige i dag. Ofullständiga och svävande uppgifter skadar och de ökar fördomar bland människor.

Mot denna bakgrund vill jag fråga:

1. Är invandrarministern och/eller justitieministern beredd att ta initiativet till en ingående och förutsättningslös analys av situationen?
2. Vilken typ av brott är mest förekommande, egendomsbrott eller våldsbrott?
3. Vilken ålder har brottsförövarna?
4. Hur ofta utsätts invandrare/flyktingar för trakasserier och brott?

1989/90:59 av *Ragnhild Pohanka* (mp) till socialministern om åtgärder för att hjälpa uteliggare och andra hemlösa:

Under förra riksmötet frågade undertecknad om de hemlösa i olika städer i Sverige. De är många. De bor i skjul, källare, hos andra utslagna och missbrukare. Detta är kommunernas ansvar. Men det borde göras en översyn av deras situation och en uppskattning, initierad av socialministern eller socialdepartementet, så att åtgärder kunde planeras för dessa våra svagaste systrar och bröder. Kanske gruppboende vore en lösning.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialministern:

1. Vad har hänt på detta område sedan min fråga den 8 februari i år?
2. Vilka initiativ är socialministern beredd att ta på detta område?

1989/90:60 av *Ingela Mårtensson* (fp) till utrikesministern om visumkravet för inresa i Sverige:

Den 15 januari 1989 antogs ett slutdokument vid ESK:s uppföljningsmöte i Wien. I dokumentet anges bl.a. att staterna allvarligt skall överväga att slopa krav på visum. Den svenska regeringen har några månader efter undertecknandet beslutat att införa visumtvång för rumänska medborgare fr.o.m. den 1 augusti i år och bulgariska medborgare fr.o.m. oktober i år.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesministern:

Avser Sverige inte följa överenskommelsen i Wien?

1989/90:61 av *Anne Wibble* (fp) till finansministern om åtgärder för att lindra skattehöjningar med anledning av den nya villataxeringen:

På den propositionsförteckning som regeringen lämnat till riksdagen finns inte något förslag som gäller fastighetstaxeringen för småhus. Detta är uppseendeväckande.

I våras gjorde riksdagen ett tillkännagivande till regeringen med följande

innebörd: Utskottet utgår från att regeringen under hösten 1989 kommer att lägga fram förslag till erforderliga ändringar, så att oskäligen effekter med anledning av de höjda taxeringsvärden som skall tillämpas fr.o.m. beskattningsåret 1990 kan undvikas.

Preliminära bedömningar visar att de höjda taxeringsvärdena kommer att leda till mycket stora skattehöjningar, framför allt i vissa storstadsområden och attraktiva skärgårdsområden. Enligt planerna skall dessa börja gälla redan den 1 januari 1990, trots att besked om taxeringsvärdena inte ges förrän långt senare under året. Jag anser det helt orimligt, att nya taxeringsvärden på detta retroaktiva sätt tillåts slå igenom fullt ut i höjd skatt.

Jag vill därför fråga finansministern om, och i så fall när, han är beredd att följa riksdagens begäran och lägga fram förslag som lindrar den väntade skattehöjningen av den nya villataxeringen.

1989/90:62 av *Isa Halvarsson* (fp) till jordbruksministern om åtgärder för att förhindra onödiga plågor för skadeskjutet djur:

Nu börjar älgjakten i Värmland. Återigen kommer situationer att uppstå då älgar som skadeskjutits tar sig över gränsen in till Norge.

Som det är nu får inte jägaren följa efter och avliva djuret. En jägare får inte föra med sig sitt jaktvapen över gränsen, inte ens för att följa ett skadeskjutet djur och göra slut på dess lidande.

Vad tänker statsrådet vidta för åtgärder för att ändra dessa regler, så att djur slipper dö i onödiga plågor?

1989/90:63 av *Ingela Mårtensson* (fp) till försvarsministern om främmande militära övningar på svenskt territorium:

Den svenska regeringen har tillåtit Schweiz att förlägga militära övningar på svenskt territorium. Vid Vidselbasen utanför Luleå har schweiziska piloter övat lågflygning under ett par veckor i september i år.

Mot denna bakgrund skulle jag vilja fråga försvarsministern:

Är den svenska regeringen beredd att även i framtiden tillåta främmande krigsmakter att öva på svenskt territorium?

1989/90:64 av *Bo Lundgren* (m) till finansministern om slopat tvångssparande för dödsbon:

Det av socialdemokraterna och centerpartiet genomförda tvångssparandet omfattar också dödsbon. Med utgångspunkt i de motiv för tvångssparandet som angivits förefaller detta inte vara rimligt.

Jag vill mot den bakgrunden fråga finansministern om regeringen avser lägga förslag om slopat tvångssparande i vart fall vad avser dödsbon?

1989/90:65 av *Rolf L Nilson* (vpk) till utrikesministern om den politiska situationen i Chile:

Situationen i Chile förefaller hoppfull. Efter 16 års militärdiktatur står man inför en övergång till parlamentarisk demokrati med bl.a. presidentval

i december. Demokratiseringsprocessen är emellertid inte problemfri. I sommar har oppositionspolitiker mördats och en del har misshandlats av högextremistiska grupper, som troligen har anknytning till militärregimen. Man befärar mer våld ju närmare valet man kommer. En särskilt utsatt grupp är de ca 450 politiska fångar som i dag sitter i juntans fängelser.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utrikesministern:

Vilka åtgärder är regeringen beredd att vidta för att underlätta demokratiseringsprocessen i Chile och bidra till att de politiska fångarna inte behöver befara att användas som utpressningsmedel av militärregimen?

1989/90:66 av *Guðrun Schyman* (vpk) till miljö- och energiministern om den europeiska samhandeln med energi:

I Nordiska ministerrådets rapport "arbetsprogram Norden i Europa 1989–1992", kan man under rubriken "transithandel med energi" läsa att ministerrådet skall undersöka förhållandet mellan den europeiska och den nordiska samhandeln med energi och därvidlag transitering från Norden till EG eller omvänt.

Ett fritt energiflöde inom EG-marknaden kommer med all sannolikhet att innebära ett fritt flöde av billig kärnkraftsel, inte minst från Frankrike.

Jag vill fråga miljöministern:

Kommer ett närmare energisamarbete mellan Norden och EG också att innebära att Sverige öppnas för billig kärnkraftsel från Frankrike?

1989/90:67 av *Berith Eriksson* (vpk) till statsrådet Bengt Lindqvist om möjligheterna att påverka barnomsorgens innehåll:

I det aktuella pedagogiska program som används i förskolan skall barn, föräldrar och personal ha större möjligheter att påverka och utforma barnomsorgens innehåll. En väg att nå detta är att förenkla beslutsfattandet.

Med anledning av detta vill jag fråga Bengt Lindqvist:

Vilka åtgärder tänker statsrådet vidta för att besluten i större omfattning kan fattas av brukare och personal på barnstugorna?

1989/90:68 av *Ylva Johansson* (vpk) till statsrådet Göran Persson om vidgad rätt till studiemedel för vissa gymnasiestuderande:

Många gymnasieelevers ekonomiska situation är sådan att de tvingas arbeta under terminerna. Myndiga medborgare är ej berättigade till studiemedel för gymnasiestudier innan de fyllt 20 år. Detta kan leda till olyckliga avbrott i studierna.

Jag vill därför fråga utbildningsministern:

Är utbildningsministern beredd att föreslå förbättrade möjligheter för myndiga ungdomar att finansiera sina gymnasiestudier?

1989/90:69 av *Viola Claesson* (vpk) till kommunikationsministern om vissa biltrafikprojekt:

Prometheus är ett projekt som startats på initiativ av den västeuropeiska bilindustrin. Syftet uppges vara att utveckla "intelligent" biltrafik och ett internationellt vägtrafiksystem. I samma syfte har fou-programmet DRIVE skapats. Svenska staten är ideologiskt och ekonomiskt involverad i DRIVE och Prometheus. Projektledningen för Prometheus finns i Göteborg. De industrikoncerner som deltar har föreslagit ett svenskt praktiskt försök. Regeringen har därför beslutat att ett svenskt försöksområde för utprovning av ny teknik inom ramen för DRIVE och Prometheus skall skapas.

Jag vill därför fråga statsrådet:

Vilka fordon, vägar och kommuner kommer först att påverkas av försöket?

1989/90:70 av *Margó Ingvarðsson* (vpk) till socialministern om utbildningen för mammografiundersökningar:

Socialstyrelsens rekommendation om regelbundna mammografiundersökningar för kvinnor mellan 40 och 74 år har inte följts av landstingen. Detta visar en undersökning som gjorts av sjukvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut och socialstyrelsen. Vid årsskiftet 1988/89 var verksamheten fullt utbyggd endast i sex landsting. Främsta orsaken till detta är bristen på utbildad personal.

Jag frågar därför socialministern om regeringen anser att mammografiundersökningar är så betydelsefulla att regeringen kommer att föreslå åtgärder för att klara utbildningen av radiologer och röntgenassistenter.

1989/90:71 av *Gunnar Hökmark* (m) till industriministern om energipolitikens följder för den elintensiva industrin:

Ett flertal företag inom den elintensiva industrin har förklarat att man för närvarande inte är beredd att göra investeringar i Sverige. I stället fattas i dag beslut, beroende på den osäkra svenska energipolitiken, om att genomföra investeringar utomlands.

Mot denna bakgrund vill jag fråga industriministern om han avser att vidta åtgärder för att informera sig om den förda energipolitikens konsekvenser för den elintensiva industrins investeringar i Sverige, såsom de utvecklats under 1980-talet och såsom investeringarna mot bakgrund av i dag aktuella beslut utvecklas under 1990-talet.

1989/90:72 av *Gunnar Hökmark* (m) till miljö- och energiministern om koldioxidutsläppen:

Miljö- och energiministern har i ett antal olika sammanhang signalerat en vilja att riva upp riksdagens beslut om koldioxidtak. Dessa signaler bör självfallet ses mot bakgrund av att den socialdemokratiska 90-talsgruppen konstaterat att den socialdemokratiska energipolitiken innehåller sinsemellan oförenliga mål, varav riksdagens beslutade tak för koldioxidutsläppen är ett.

Prot. 1989/90:5
9 oktober 1989

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga miljö- och energiministern följande:

Avser regeringen att lägga fram förslag till riksdagen som innebär ett upprivande av riksdagens tidigare fattade beslut om ett tak för koldioxidutsläppen?

7 § Kammaren åtskildes kl. 12.02.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Gunborg Apelgren

Innehållsförteckning

Måndagen den 9 oktober

1 § Förändring av antalet suppleanter i vissa utskott.	1
2 § Val av ytterligare suppleant i arbetsmarknadsutskottet och bostadsutskottet	1
3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet	1
4 § Hänvisning av ärenden till utskott.	2
5 § Meddelande om interpellationer	
1989/90:17 av Hans Göran Franck (s) om den politiska utvecklingen i Chile	2
1989/90:18 av Elving Andersson (c) om föreningarna i svensk/norska gränsvatten	4
1989/90:19 av Krister Skånberg (mp) om elenergiförsörjningen	5
1989/90:20 av Ingbritt Irhammar (c) om intensifierad narkotikabekämpning.	5
6 § Meddelande om frågor	
1989/90:46 av Jan Hyttring (c) om förenklat förfarande för viss typ av lotterier.	7
1989/90:47 av Lennart Brunander (c) om rätt till tjänstledighet för tjänstgöring i frivilligorganisationerna inom totalförsvaret	8
1989/90:48 av Lennart Brunander (c) om importen av fodersäd	8
1989/90:49 av Lennart Brunander (c) om tidpunkten för en proposition om avfallshantering	8
1989/90:50 av Marianne Andersson (c) om ett produkt- och biverkningsregister för dentala material	8
1989/90:51 av Stig Bertilsson (m) om åtgärder för att i Sovjetunionen underlätta handläggningen av viseringsansökningar för besök i Sverige	9
1989/90:52 av Rune Thorén (c) om upphandlingen av s. k. olönsam järnvägstrafik	9
1989/90:53 av Martin Olsson (c) om viss ändring i djurskyddslagen	10
1989/90:54 av Lola Björkquist (fp) om reglerna för utbyte av utländskt körkort mot svenskt	10
1989/90:55 av Per Gahrton (mp) om verksamheten i rådet för Europafrågor.	10
1989/90:56 av Per Gahrton (mp) om Sveriges anpassning till EG	11
1989/90:57 av Ragnhild Pohanka (mp) om asylsökande flyktingars rätt till arbete, m. m.	11
1989/90:58 av Ragnhild Pohanka (mp) om invandrades brottslighet.	12
1989/90:59 av Ragnhild Pohanka (mp) om åtgärder för att hjälpa uteliggare och andra hemlösa	12

1989/90:60 av Ingela Mårtensson (fp) om visumkravet för inresa i Sverige	12
1989/90:61 av Anne Wibble (fp) om åtgärder för att lindra skattehöjningar med anledning av den nya villataxeringen	12
1989/90:62 av Isa Halvarsson (fp) om åtgärder för att förhindra onödiga plågor för skadeskjutet djur	13
1989/90:63 av Ingela Mårtensson (fp) om främmande militära övningar på svenskt territorium	13
1989/90:64 av Bo Lundgren (m) om slopat tvångssparande för dödsbon	13
1989/90:65 av Rolf L Nilson (vpk) om den politiska situationen i Chile	13
1989/90:66 av Gudrun Schyman (vpk) om den europeiska handeln med energi	14
1989/90:67 av Berith Eriksson (vpk) om möjligheterna att påverka barnomsorgens innehåll	14
1989/90:68 av Ylva Johansson (vpk) om vidgad rätt till studiemedel för vissa gymnasiestuderande	14
1989/90:69 av Viola Claesson (vpk) om vissa biltrafikprojekt .	15
1989/90:70 av Margó Ingvardsson (vpk) om utbildningen för mammografiundersökningar	15
1989/90:71 av Gunnar Hökmark (m) om energipolitikens följder för den elintensiva industrin	15
1989/90:72 av Gunnar Hökmark (m) om koldioxidutsläppen .	15